

Nakladatelství Mare-Czech představuje titul:

Ze slezské vísky plavčíkem u maríny

Jiří Ošanec a František Ošanec počet stran 110, fotografií a ilustrací 100 vazba brožovaná

běžná cena: 249 Kč, naše cena: 232 Kč, "M"K: 217 Kč ISBN 978-80-86930-27-5

Námořnické začátky na lodích Schwarzenberg, Albatros, Nautilus a Arcivévoda Bedřich Vzpomínky Františka Ošance, komentované Jiřím Ošancem

V pozůstalosti Františka Ošance (1887–1951), rodáka z Kateřinek u Opavy, se dochovaly nedokončené paměti, v nichž stačil popsat kromě dětství pouze svou přípravu na službu v rakousko-uherském válečném námořnictvu v letech 1902 až 1904. Vzpomínky psal svým typickým

květnatým slohem se značným časovým odstupem – až v letech 1941 a 1942, kdy žil jako čerstvý penzista v Kozlovicích u Přerova. Odtud řada nepřesností, které jsou v následujícím textu korigovány poznámkami pod čarou a vsuvkami v textu.

Psal v podobném duchu, v jakém svou knihu-román o "mořských flamendrech" pojal Jaroslav Škába. Rakousko-Uhersko bylo už dávnou minulostí. Na jeho historii se slušelo pohlížet kriticky, s ironií a humorným nadhledem. Máloco stálo za kladné hodnocení. Byl to typický prvorepublikový pohled, dobře

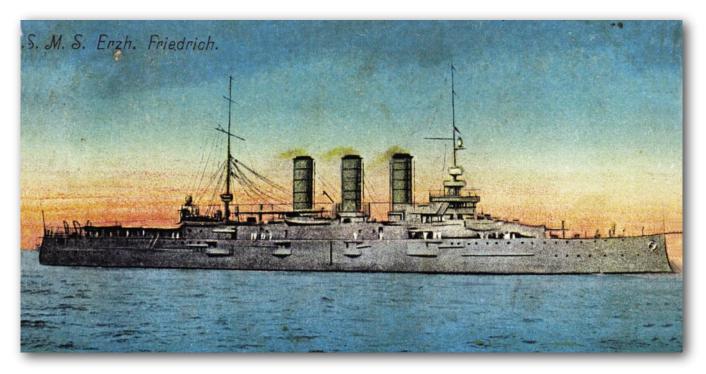

patrný například u Přibyla-Pardubského i v tiskovinách, které bývalí námořníci vydávali nebo do nich přispívali. Tito muži byli na svou námořnickou minulost hrdí, ale jeviště se změnilo a oni reprezentovali něco, co se už oficiálně nenosilo. Jako bývalí mariňáci však byli předmětem obdivu i v novém státě, který neměl přístup k moři. Jejich vyprávění voněla dálkami. Ošanec se se Škábou, jehož knihu evidentně neznal, v mnohém shoduje, ale na rozdíl od něj své příběhy na "Schwarzenbergu" osobně prožil. Paměti, existující ve dvou mírně odlišných verzích, vyzdobil několika kresbičkami. Další Ošancovy námořnické osudy rekonstruoval jeho vnuk Jiří. Knížka je doplněna bohatým obrazovým materiálem, z větší části dosud nepublikovaným.

O autorovi:

Jiří Ošanec (1947) je absolventem filozofické fakulty Univerzity Palackého, obor dějepis – filozofie. Působil jako učitel. Od roku 1990 je profesionálním genealogem. Je autorem desítek příspěvků k regionálním dějinám a vystěhovalectví, medailonků významných osobností, článků věnovaných drobným památkám, hlavně smírčím křížům, a také rodopisu. Publikoval i na Slovensku, v Polsku, Velké Británii a v USA. Kontakt: josanec@iol.cz.

Ukázka:

Hodina odjezdu byla stanovena na sedmou večerní. Ze štědré ruky profouse dostalo se nám na cestu po čtyřech "panetlích" chleba (chléb pečený do formy osmičkové o váze asi 200 gr.), po kousku prima "la" vuřtu a sýra nejlepší vojenské značky "jen dál vom solchen Ementál" a po "šestáčku" (20 h) "výpalného" z námořnických kasáren v Pulji.

Ovšem k večeři jsme dostali také ještě nějaký ten "vejškrab" z kotle vojenské kuchyně a sotva jsme to zhltli, už tu byl opět pan profous a už nás nabádal: "Tak, děťátka moje milá a drahá, pomašírujem! Čas spěchá a loď nečeká na opozdilce. Ta má také svoji přesnou "maršrutu", i když je to loď obchodní."

"Hej rup, šup" – zazněl povel k "výmrsku" našich "šifonérů" na ramena a už se to mašírovalo z kasáren do obchodního přístavu. Kdo zná tuto cestu, ten ví a uzná, že to byl na čtrnáctileté kluky výkon zcela úctyhodný. Ta mašírka sama v sobě pro ně ovšem nic neznamenala, ale to tahání těch neforemných, dosti těžkých pytlů na ramenách, při přesném dodržování "marštempa", zasluhovalo věru obdivu.

Doprovázející nás "Marsgast" dotáhl nás konečně na palubu obchodní lodě, na jejíž jméno se již nepamatuji. Tam nás předal panu lodnímu kapitánovi, který nás přivítal s úsměvem a vyhradil nám pak místo v horní části paluby poblíž lodní přídě.

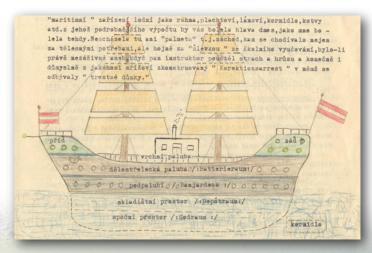
Už se silně stmívalo, když se najednou rozlehl pronikavý zvuk lodní sirény. Plavčíci začali odpoutávat loď od mola, stáhli vyloďovací můstek i lodní schody zvané "Fallarep" na palubu a tu už začal také pracovati lodní šroub v pozvolných rotacích, hned dopředu, hned dozadu, jak toho vyžadoval odborný manévr, jímž lodní kapitán virtuosně vyváděl svou loď od mola dovnitř přístavu a odtud pak na volné, širé moře.

Pěkná měsíčnatá noc zahalila mořskou hladinu. Pozvolna jsme proplouvali z obchodního do válečného přístavu a jeho bránou pak kolem ostrova Brione již na otevřené moře směrem k Fiume (Rjeka).

Pluli jsme klidně a skoro ustavičně podél a poblíž malebného pobřeží Istrie, které jsme si prohlíželi s velkým zájmem, nakolik nám to dovolovalo již zapadající slunce a soumrak, který se pozvolna rozhošťoval v našem okolí. Jaké dojmy jsme prožívali na této naší první plavbě po moři, dá se jen stěží popsati.

Každá plavba po moři je sama v sobě vždy tajůplná i nebezpečná jak pro cestující pasažéry, tak pro kapitána i lodní posádku. Nikdo z nich neví a nemůže určiti přesný směr a cíl námořní cesty, poněvadž moře napohled klidné se může někdy bleskurychle rozbouřit a důkladně zatočit s každou lodí, byť by byla sebevětší, jako s ořechovou skořápkou, hozenou do vody.

Já již při vstupu na tuto naši loď jsem měl pocity podobné oněm pocitům, jež jsem míval, když jsem vsedl poprvé do oné typické lodičky nějaké té houpačky, která jako družná sestra kolotoče zavítala do mé rodné obce v den posvícení. Hlava se mi

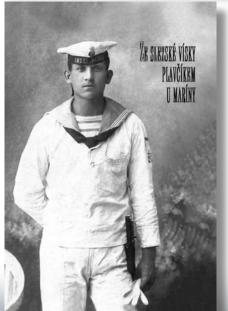
důkladně zatočila, vše kolem sebe se mi zpřevracelo v očích na ruby a měl jsem i pocit jakési nevolnosti, vyvolané patrně strachem z plavby. Také mne jímal strach i hrůza při pomyšlení, že by se mohla ta naše loď proměnit snadno a rychle v ponorku a pohřbíti sebe i nás někde na dně mořském.

Ale to všechno jsou pocity a zážitky, které musí v sobě zakusiti každý člověk, který se vydává na cestu po moři. Nechť po pravdě přizná každý námořník včetně admirála i kapitána, že se s těmitéž pocity setkal při svém prvním nalodění, a nechť nikdo netvrdí, že první plavbu po moři prožíval již v lůně mateřském. Urozených námořníků není a nikdy nebude. Ti se rodí jen přirozenou cestou školní.

Naše loď brázdila si klidně svou cestu směrem k zátoce rjecké, k níž jsme dospěli asi po čtyřhodinové plavbě. Cestou potkávali jsme tu a tam některou plachetní aneb parní obchodní loď, válečného torpedoborce neb menší rybářskou trabakuli82 s typicky námořnickými lucernami na předním stěžni i na zádi lodě. Některé z nich odklepávaly zvláštními, k tomu účelu zkonstruovanými svítilnami Morseové poznávací značky a bůhví jaké ještě jiné signály...

Publikace vychází v limitované číslované edici s originálem podpisu autora.

Od Bředavě rozhíhal se vlak širou rovinou rychlým tempem jizdy a vjižděl pok přee hranicí meroredcou na pôdu dohoratkouskou. Do vlaču přesedávali v katše přisti stanici liše svým tělenným obrazem seo navdas polobita, ša mlentvou, dtem i struvejem mí nagrosto dci, a s teim nobějo již revi. Zonikla nadobro om liberna, skulká a ishodnú mluva českého pavedně, keret ben vystřebíha na mřednou, keret jesm nemohl povennnění, spřeba, keret bely svytřebíha na mřednou, keret jesm nemohl povennnění, spřeba, keret bely svytřebíha na mřednou, keret jesm nemohl povennnění, spřeba natoži sa němšínů, sle nedožilo se mi te valně sa v něleda, kde súm pom utičel jiše nak velijak kevuti s akcentem –, der Běhm, komant hm bešm Knack heruní: "
so už dostí dobře a dostí svythe naměří ismémě tak, sky mi poeloužís apopě k ceiradnámů stědům v dvíní, kterem obývalo tehty těmě dva miliony išil. Už se elně sumívalo, kdyžnář vlak, vezoud most tak vasenou obenent, přisupí, zřejně již utvýnán, še haby vlářeňského Severoulo nodnent, přisuření v dvýchán, še haby vlářeňského Severoulo nodnent, přisuře vydejsíha ještě několik těch svých typických šáž – šáž

osebnost, přísupal, záspisa jit udývásna, do haly videňaského Severulle nádraži."

Lakumstva vydejchla ještě několik těch svých typickych ššiš – ššiš. zaskřipský pronikave brndy vlakových veoč, nasledovalo pak ještě to dovyšké "dremuti" a vlak stamul. Ozvaly se táhle výskřiky kondukterů. "Winn – dlise sumetágení"

A toď se, Prancku, podz třebasa sukné staro bahítky, akys se neztratil.

A toď se, Prancku, podz třebasa sukné staro bahítky, akys se neztratil, von chumlu, v tom véhná se hemiždím nurvevniší láli na vědeňajých prosi n o pomec velst Pamenku Mari hruhytokou, om sehrinkyni všto debě jemu všem ještě nevědol, že ty. "Pamenky Mario", umístěné v postrako-krámky vláském zodrazad v v rouchu tu zlatení, u stříbrasím a vravich obličeje bilaho i černěho, mají jen svu obrodní pravonoc. Čož mem neoku tevicki z Maria Zollut"

A co jem tako v duchu vzýval Pamnu Marii i ostatní svaté a blabuskovené o pomec, zpola umackém a zpěla zdepšah provslem líhi, odt jeem s, nevěla mi jak, před nadárníku, ktere mo v chachrada z obla se deroudch cestujících doslevné vypliře de naže večetá a de vím lomomá-droudent, cestigicích doslevné vypliře de naže večetá a de vím lomomá-droudence cesti.

- Deslova Cheft a nij vjedani a lupustim ven Boad je tim minito, ta pli vjese nëmisip nosapivi Creha
  nosapivi Creha
  Morrovika pje.

  Morrovika pje.

  Provide bosëva nativali z nisa 1991 toja spratorikan se fototi 1865-1865. Na stavids jet vjedob sa politika sikolika srabbatit, antalit a minito Vanikdo ilika, kterë patnika kopisionisijim nebe doruto Morroja.

  Morriandi, nejmannjih rakomisis postin minito, jetin ve Brytska.

  Morriandi, nejmannjih rakomisis postin minito, jetin ve Brytska.

Námodní kasáma v Pule; stojící jen pár kroků od nikklejítho arcznála, uz meskozí veřmu účelu. Ze rovornáné setavými planky vpplývá, že budova příšta o jeden tráku, čotčený k cviččití štotografovalo se odvykle na pozadi strojnícké škohy. Snínky na strane že a 27 ukazují odjekt, jak vypaslá dnes i v dobách, čiton jiť Ošlane, 2010 a archiv Mare-Czech).

Dole: Maják na mysu Peneda ostrov Veli Brijun) roku 1877 měli námožníci zádech, když opouštěli ulu (foto Jiří Ošanec, 2009).

— 33 —

Oba náhrobby jsou poničené a neudrtované, ale jměna jsou čitel-ná. V prvním hrob letí jeden z chovanců školy - Schiffjinge* Bernhard Blochen, narozený 34 křena 1896, křeva měl 27. led-na 1913, vedle naj je pohřben Dominík E. V. Mistura, katecheta Schiffjinganoshule S. M. S. Schuarenberg*, zesnulý 6. dubna 1916 ve uvých osndesštil eleck. Shravené i vých rečené do mapky, dostaneme takovýto obrázek jevště popisovaných události:

Šibenický záliv s vyznačením polohy školní lodi a budovy nschule". Písmeno A označuje zátoku Vrnaža, písmeno B zátoku Sv. Petra (autor mapky liří Ošanec).

A teď už dáme opět slovo pamětníkovi.

A ted už dame opra usoco pumetaniece.

Na molu se nacházela jen zdóná budova skladiště pro provinnt a nekteré skolní nářadí a umývárna s vodovodem. Jných budov tam nebyla Příslutskie námorní skoly byli umistelní vesnese na lodí Schwarzenberger. Lodé "Albuttera" a "Nautlisi" nothyly obsacavy vůbec. Schwarzenberger. Lodé "Albuttera" a "Nautlisi" nothyly obsacavy vůbec. nelšéch, ku školním námorním plavbám po Adriš a po Středočenumosíče, ku školním námorním plavbám po Adriš a po Středočenumosíče, ku školním námorním plavbám po Adriš a po Středočenumosíče, ku školním námorním plavbám po Adriš a po Středočenumosíčením plavbám po Adriš a po Středočenumosí. Pajn to tedy v pravém sbova navylu "plovoucí" námorní škola. Tato kola byla ze všech kiel na světě nejškolovatější a nejídetlnější, podo nebod neměla vvdete školních postupka postavite po

-46-

- 48 -

dstavu o dělové palubě "Schwarzenbergu" si můžeme udělat podle sesterské lodi "Radetzky" (Die Schiffe der k. (u.) k. Kriegsmarine im Bild 1848–1895).

ioon "kaostzy" (Dee Schille der K. (Li) k. Kneigmanne im min 1046–1095).
Prif., zid i vrehni paluba byly opatřeny ze všech stran provazovým zábradlim upoevačným na železných tyčich doci stranách namontována. Namontována kladisticilecká zalubá byla poblom byly umístěny ledosí knežnych kladisticilecká zalubá byla povice byla umístěny čedosí knežnych kladisticileckým stranách namontována kladisticileckým instruktory na sa stroph byly přípevněny dleohé podělně železné tyče k zavěčová visutých šedových námontovách bělež. V podpaluhí se nachlažely steláře" pro úsebovu zvlástních pytlů, do mishže sakládaby podle uvěžejeh pedejbá štaty, prádle, obov add. Tam se také nacházelo zmíněné, korekční všezní" (Korektionsarrest) a mistnost pro lodní řemeskníky drežejá, švez add.).
Do sladadštního prostoru ukládala se munice pro děla, proviant a jisé věci.

Do <u>skladstatila prostoru</u> ususosa s.

všeć dn.

<u>Spodni prostor</u> nebyl zaplňován vůbec. Tam sidiliy teliko lodní krysy,
a to ve znatném počtu, které odtud se rozlézávaly po všech palubách
a prostorech na lev júdelních zbytků.

Popsal jsem tu zhruba lodní zařízení "Schwarzenbergu". Do detalili se
tu pouštět neže, vedlo by to jen k zmatkům a k velikému odbornému
studiu, a to pro laika nemá smyslu.

112 Štelář (z němčiny), police, regál

KAPITOLA TŘETÍ

KAPITOLA TRETI

Identica (includ typy viewedsy dama sai del heliay /1/12 7 -2/17 9 hr/

Pajolice en magnitule a timusica position applicable ha polic d'attidan metulevrèn non halempia mediatata indresifia (i jugen presanta.

Tidel e sa tia chantata positia pale missa. Provincia se ve vede
a Medikem, haration seò nerivolvene "/ revisitata fran utimes e manapura
hibenti / vrose, hybe sonle prijeman i hybly jos tessu magnitusa tarta
devis peta-lecti so byta v sial. hrry / sebb dama na ne repordata a britica ma dialema a pain se presentata pe palaba è survides v rose and pe havtica ma dialema a pain se presentata pe palaba è survides v rose and pe havtica ma dialema a pain se presentata pe palaba è survides v rose and pe havtica ma dialema pain se presenta per mandes v rose and pe havtica ma dialema pain se presenta per petapetin petita petita na bila "petita na hivation y mades lesis

urdia a by assaurila pian se minjante hivatiti puntir se drament bienteprimerilia se patie mantierefan propinta t treat ma a hasadat it observat

bituliate in velvera inden se sym senday roste assaulas, soude u mandra bette.

The treat indentita petita se destructura destructura destructura destructura destructura de la cultura con constituira de la cultura de la

membling nemality,
The jin photocree tholes
are abolites as well a jiel
spolitiky mas a briefdes and
a sudserian v roce, wrist and
beity jess mil jederand a pell
probjess usrady as milith
beity jess mil jederand a pell
probjess usrady as milith
statistic probjess and probjess
assistic probjess
assis The state of the s

wath pelah ypadali,pakuda se makerati telate

the serve brina, pa, "pulcidosaja,"

a "Hesevisi", a ktyl jeme vietna
do

do

"malifelectaman," /lieda intry

selle
dokinda vristirevil a bda,bdd

ven,ktj selje ve pelatic,
ven,ktj selje ve pelatic,
ven pai Hisky mrey a bienty,
te ve sve šteni abilicea žiesa
di vjakuvat pravtedy size
endevelska jenikosijelectavi

"pja, se pitraensi, a pi

bieven te sekanni a mila."

"bieven te sekanni a mila."

Polední ochutnávka na palubě rakousko-uherské lodi (archiv Mare-Czech

Tato strava nevyhovovala ani kvalitativně, ani kvantitativně, ostatně se k ní ještě vrátím. Podotkou tu však, že při jednéch manévrech válečného lodstva, kde se vzali, ta se vzali, niketí řeženové nekouského parámenta a začií očuchávat i ochutnávát a nást stravu. Byl mesť miní i český poslemeta v čatel válené. **A tot višínim čensků, jedněn ochutnávát a řeskřin souhlane podrvalovalić. Jun-hm-hm-sehr gut, sehr gut*** a Klofič dodal. – "für die Schwiené". **Roki to menecky, aby tomu jeho kolegové dobře rozuměli. A že tomu dobře rozuměli, o tom nemůže bytí pochyty. S ton. "ájnovo" stravou námenříckou jsem se tu poněkud doloch odřeža o doboli s demníhe skolního pořadu. Zarátka nestála ta strava za nič, ale přece a to., akuý jí tu včaneca seou velecu vzpomínko.**

138 Český politik, jeden ze zakladatelů a první předseda České strany národně sociální. Za Rakomska zemský a říšský poslane. Žil v letech 1868–1942.

Rakowska zemaky a říský poslane. Ži v šerob 1868–1942.

10 Vlani dobrů.

10 Pro prantá.

10 Pro prantá.

10 Pro prantá.

10 Pro prantá.

11 Pro prantá.

12 Pro prantá.

12 Pro prantá.

12 Pro prantá.

13 Pro prantá.

14 Pro prantá.

15 Pro se dobra Straif
Profuladobřa – jak si steti námeráci v plopšená jidelatiek kražinnía objem nedlac.

16 krterôlo mandok storé drhhů. Objektivná vzná, byle po velova stravu sa stanorských v šejná set stravu sa mandráctu prantá.

18 Profuladobřa v stravu se prantáck udrejených dl. Dobreh pobledaše v stanorských v šejná set stravu se man "blak se strákou čobra s residené, hordom a výšt.

18 Profuladobřa v stravu se prantácku se prantácku se strákou čobra s residené, hordom a výšt.

Poláka jsme však nikdy zpívat neslyšeli. Ten zpravidla jen resonýroval: "Marino (myšleno tu námorinitvo) nebendém tě kochal, marino, nisladan sy zukaco, calist je mě v...-sko" a Boly to vesměs písně neradostné, písně žalu a bolu. V osm bodní večer zazněl povež. "Nastoupř na vrchní palubu". Nastalo pak "čístná lídu", vyzvedly se z "Beliagů" naše "Hengematy", předstoupi "Vorbeter" a předrikal opět modilbo". Naštalo v Starnu mu Meurini v Starnu nu Starnu nu se svetem o závod hranu ja sebodištné de dolostriecké padhy, kde jume rythě složili pod hlavu naše šaty a botky uvázali k nohám. Vypadalo to asi takto

Mladý námořník ve visutém lůžku. Kresba Františka Ošance (archiv lifiho Ošance)

Takto uložení do naších lůžek, vzdálených od sebe jen několik centimetrů v rozpětí "Hengemat", mohli jame se ještě pospolu nehlučně havž povídkami o zákřetén dne atd., ale úderem devátě hodiny na kdulch jako v před na nasnada křáloteka kolinů trubake, který za styvňatával vejenskou večerku. Po jejim doznění vetkyl se mezi nás sztrašída v jelnekou večerku. Po jejim doznění vetkyl se mezi nás sztrašída v jednekou večerku. Po jejim doznění vetkyl se mezi nás sztrašída v jedni poddatosjíck, kteří jako honic jev istávýmovál, zda jeme se podle předpisů řídně uvetlebil a rda jsme již vichni zavřeli oční větka k spůznu akýkeloví dašík hlasaý rezhova, spečerající v případném dopovědění načatě povídky, byť jen šeptem, byl přísně rakázán. Přípustny byly jen detonace výtkových elementů, kteře patříly jaksí k lodi dělotrělecké zbrani při nedostatku munice.

144 Yan Merces piseti visiliči nakršin na reš CD Herké je žir (2005. a na CD Zirly vybir od A do Z jihočeská dechorka Bohonsi Test se sie v detalich liki de suugat matries. 154 Christ Hort piset do visati.
146 V prikladu. Naše krisant stat. Me u poniklul žionnolovji nátev současné doverstáka 154 C prikladu. Naše krisant stat. Me u poniklul žionnolovji nátev současné doverstáka 154 Christ prikladu. Naše krisant stat. Me poniklul žionnolovji nátev současné doverstáka 154 Christ prikladu. Naševa, našedna ty ruzka, maryna ochų ty mnie w dupake", V předladu Merka 154 krist pisek 154 Linkul 154 krist pisek 154 Lin

S. M. S. "Nautilus", pozdější školní loď, ještě jako dělový člur (W. Aichelburg, Register der k. (u.) k. Kriegsschiffe).

6W. Aichelburg, Register der k (n.) k Kriegschiffe).
turni strainku naiš iškolni výchovy Zavedli nás totiž kdysi v létě v neděli na odpolední představení do městského dívadla v Šibeníku na operu "Zvonky kornevilské"". Být to pre nás mnohé, pocházející ž kulturních usemí bývatbe Rakonska, vellýš vetřecho Mastakolo dívadla – tuším se představních měster představních měster na verová. Zamamena bych to pra zajmavost, a v přístavních městech stárjských a dalamstavých vedli kulturní ověta Italové, trz. Purláni".
náne výrad vyznavá nakonsku protechou uvová. Zamamena lych to pra zájmavost, a v přístavních městech stárjských a dalamstavých vedli kulturní ověta Italové, trz. Purláni".
náne výrad vyznavá rakonsku-uhenké stárja mýslenke piteř širáne živší irredom živší irredom živá irredo

171 Byla te kenicki opera, v originile se jimenovala Les Cleches de Corneville. Ziengenerel ji dase zapomenty R. Planquiete, liberto napsali Cuisrelli s Golten. Sibenché devide byle poderenis politice serum bandisë sport ja Festice an Roberto Lateral standy simen. Lateral salvej pieš spisubile melindrije dejimen melindrije spisubile melindrije dejimen melindrije spisubile melindrije dejimen melindrije serum selectiva serum melindrije serum selectiva selectiva serum selectiva selectiva serum selectiva selectiva

Závěrem jeho prohlidky byl krátký jeho proslov: "Dbejte povždy toho, abyate byli hodní cisarškého kahátu, který na sobě nosite, abyste jej nikdy neposkermili, držte vrdy čestné ve svých rukou tuto" – ukázal pramien na ni "višteleno námoriu vlajku, drže i jerové ve vsakim hrukou jako vsaki prečleově, kteří pod ni umírala ukčili. Sobi tra pramientovohí pad sa slávě opsto oplali – on do melata. Zodru a nay opšt dále podel dalmatského pobřeží směrem k Rjice (Fiume). V Rjice cjime se zdrželi asi tří dni Tam jsme předvedli mistnímu obecenstvu náš první "Landungsmančeve", "ii, vyledili jsme se v píné zbroji s puškami na ramenách a badohy na zádech a pak pochodovala je bravní třídě at k "Marineakademii" (kadetní škola pro námořní důstějniky), kde na náše čakal její odchovanci, kv., Seskadetleneleven", "se nimie prováděli společné cvičení na blízkém execiráku." Po tomto cvičení jsme prováděli společné cvičení na blízkém execiráku. "Po tomto cvičení jsme sopit nadodili na "Mlature", do se nim dostalo neloú ob hladových žaludků, pochvaly i hany, podle toho, jak jsme si toho prý zasloužili.

lole), v níž je dnes (Povijesni muzej Isti představující mimo představující mimo ji rakousko-uherskou námořní minulost města, a pohled z citadely (snímek náhoře) k bývalému námořnímu arzenálu a válečnému přístaví (foto Jiří Ošanec, 20)

"Arcivévoda Bedřich" a marinér Okanec opět v Tentu. V pozadí Museo del Mare – Muzeum moře a starý přístav (foto Jiří Okanec., 2010). TILL THE THE in in Pohled od bývalé loděnice v San Rocco k Te kde byl vyroben "Arcivévoda Bedřich", je as and the state of t Sotva bych dexedl popsati om velkom slavnest, s jakou byfa tota lod spatiatas na veden. Uvedl bych jan, ta visedny vallena i obchodni toké v přístevn terotském tomly ve vlajkových ostobach. (Plagenogalla). Mniztvo těchně lodí, věteln něsích doce iškolních okochke, stálo do nemeho ráma až sví de polodne na tev. Salutstacomech na do ochrapckim vykřickovala slavnostu "Hurach". Edon děla chrila karaventrá salvy a všechny ledná kopely hraby řízné pochody a několikati po sobě rakouskou lymnu, která nosamně vyznáváné v poslední přís odec. "Ště rakouskou lymnu, která nosamně vyznáváné v podední přís odec. "Ště rakouskou kymnu, která nosmaně vyznáváné v podední přís odec. "Ště rakouskou pomíně".
Rakouská arcikněžna, tuřím Erzherogein" Maria Josefa únatka pošledního rakouského císaře Karia byla kmetrou." Křest, Erzherogá Prisidracha" provedla tradionalnim zpádosen tmí, že rozdala o jeho zád láhev šampedného vina. Po tomlo aktu byla tak majestávit loď spaližna na vodu. Na kazdo přitomen valeně lodí byla upořádany v dola lake "ka ledovánickým nesonéh." slavnestní disenety. "Ido se boravivanímě" bužívenského vína čestaře jam, cisařeh vodina a také trechu rakouškom všitovánem nismořnictva, a nej jeme vyškovaní hlodré měs plodu misky. D kte nomění skavnou vyjatul jeme tohu dla sa sk ozené hlodiné všecru z Tervtu, odkod jeme se naší die školního programu vydatí na třímeštal ocety po Adria a Středovením měří.

Z přístavu jeme vyplali vlastním parám pohnem, a když jeme se zaholo odstal na šem sve, zervtník jeme lodu plachy spali kinkého pohření za příjemného letního všetříku směrem k Puli pod listrjakého pohřední neba Pirna,." etrhla se najednou siná bouřo, jejíš silný vůtrný námu do naších placht náš. Albatros" mělem potopil.

130 Blases Jof. Zucherus Produkti (Agrinerula Badruk) bits sprawin statuta v Tertin.
Battak Iyle ankinina 8 Rim 1500, as wed tyle Ivlg altata 20 dahas 1000 Transie
Akta Iyl altar vegeninka Pittenan Kandrian an tengan menden indicata 1000 Transie
Akta Iyl altar vegeninka Pittenan Kandrian ankinin 1000 Rim 1000 Transie
Akta Iyli altar vegeninka pittenan kandrian ankinin 100 Rim 1000
100 Anterbookprelian av premedni daleh mindi 100 Rim 100 Rim 1000
100 Artin Janka Islam vendin Seriem 1000-1000 Rim tengan kandrian 100 Rim 1000
100 Artin 1000 Rim vendin 1000 Rim 1000 Rim 1000
1000 Artin 1000 Rim 1000 Rim 1000 Rim 1000
1000 Rim 1000 Rim 1000 Rim 1000
1

-77-

- 88 -

Te sleské vísky plavčíkem u maríny KOMENTOVANÉ VZPOMÍNKY FRANTIŠKA OSANCE JIŘÍ OŠANEC Jul

Ze służby na "Arcivévodu Bedfichovi". Ośanec leži vlevo, Vrba sedi nad nim Fotograśováno v turecké Smymě na jaře roku 1907 (archiv MUDr. Květoslavy Vrbové)

isarkus M.Dr. květoslavy vtoor

datatpitků. Něteré z nich můžeme vidět na vzdené momente
z archiva madarského vjistarníku Valtera Torjaye.

Ddaje o postáve se mohj tilá například v době nitru a za váky.
Vžitak a ponor se měnti pošle toha bylad i lod prázdná nebo plat
naličená tu Arcivévody Bedridná řeklat rostil u vyladu sice jak
1000 tant. Základme vjetroje lod byla děla ze Škodovky.

Torina. Na Arcivévodu Bedridnost z objevný ta trak 1007, brzy po
jeho zarazení do flatly válebných lodí, a sethávů se ziše sa svým
budacení nesgarov Vinencené (postějů užítal čestou dobbu jměna
– Čentků Vrbou 1888-1988), tět absolventení kkoly plavětku ž vžiteniku, V toto koke se nie minuk. Norbatime je pohromadt na skujinosel fostgrafii, pořízené ve Smyrně (Zmírux). Čeněk si na svou kopiti
nenecky napad V. u pomínku na maji zakranicní cestu na
Arcivévodu Bedřidovit v roce 1907. Snímok pochází sjarat plavby
nové lodí na Bližský Východ. Škudde tří lodí, sestávající
z "Arcivévody Karla", "Arcivévody Bedřicha" a "Babenbergu", velel

eva Vrha se svou Annou a Ošanec s Pepi, Vrhovou sestrou. Fotografováno as ve Studené Loučce po roce 1914, kdy se stal Vrha členem posádky křížníku "Helgoland" (archiv Vladimíra Ošance)

znowu oścnił a sychowiazi pak i docru drubi tony, kterou si pirudla z prutho manteistu. Ady toko nebylo mila: v trecoru na soudi
pri prehociwal okoku małpamou vymlumi. Nemanteiski dita
aneb poko neślastwi kisky. Kdo był tento Osianciw levoboček, zústane u traudyt nijematsim.
"ke zajimatsi, še aż w szych pomitech tolik
odsuvoalt utek cychowni metody videlniho námornietou, sóm je na szych ditech
pomiteni. Joho healem było pri, johigen oder brechen" (oknout nebo zlomiti).

poutieul, 4000 nossom syre py -gen oder brechem (chnout nebo zlo-mit). Ve Františkových stopách šel koncem první světové války i joho nejmladší brat Aerodau. Stoli-ale u válečného námorhicta jen krátec- rozpa Rahousko Uherska mu zabránil pokratovat v námorhi karifér. Stal se nakonec četníkem. Ani jeho kmenový list se nezachoval

František Ošanec už jako zralý muž v jedné z prvních československých armádnící uniforem (archiv Jiřího Ošane

Ilustrace na obálce Marek Příkryl. Grafická úprava a technická redakce Marek Příkryl. Jazyková redakce Anna Osancová. Sazba a litografie Mare-Czech.

Vydalo nakladatelství Mare-Czech. Marek Příkryl, Křívenická 428/42, Praha 8-Čimice, e-mail: nakladatelství@mare-czech.cz, e-mail: nakladatolství@mare-czech.cz, www.mare-czech.cz jako svou 33. publikaci v limitované serii, v edici Łodě v české minulosti svazek 26.

Vydání 1., Praha 2011.

ISBN: 978-80-86930-27-5

Tisk a vazba Powerprint s.r.o. Doporučená prodejní cena včetně DPH 249 Kč

Tento autorem podepsaný výtisk má číslo:

Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována nebo kopírována v podobě mechanické, elektronické anebo šířena jakýmkoliv jiným načním systěmem bez předcházejícího souhlasu držitelů autorských práv